

อุตสาหกรรมสิ่งทอภายในประเทศ

อุตสาหกรรมสิ่งทอที่กล่าวถึงในวิทยานิพนธ์นี้ หมายถึง การปั่นด้าย การทอ และเสื่อผ้าสำเร็จรูป ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่ได้รับการส่งเสริมจากรัฐบาล แม้ว่าเครื่องจักรและวัตถุดิบบางส่วนจำเป็นต้องสั่งมาจากต่างประเทศก็ตาม แต่เราก็สามารถส่งสินค้าสิ่งทอไปจำหน่ายยังต่างประเทศได้ การลดต้นทุนการผลิตต่อหน่วยเป็นหนทางหนึ่งที่จะเพิ่มกำไร และการเพิ่มประสิทธิภาพของแรงงานก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะลดต้นทุนการผลิตต่อหน่วยลง ส่วนการที่จะเพิ่มประสิทธิภาพของแรงงานโดยใช้วิธีค่าแรงจูงใจอย่างไรนั้น จะได้อะไรในบทต่อไป อย่างไรก็ตามในบทนี้ผู้เขียนต้องการแสดงให้เห็นถึง ประวัติความเป็นมาและสภาพการทั่วไปของอุตสาหกรรมสิ่งทอ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาเรื่องที่คุณเขียนได้วิจัยต่อไป

อุตสาหกรรมสิ่งทอสมัยใหม่ของไทย¹ ได้เริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2493 โดยได้มีเครื่องปั่นด้ายจากต่างประเทศเข้ามาปั่นด้ายในประเทศไทยเป็นครั้งแรก คือ โรงงานเกียกกาย กรมเกียกกายทหารบก ซึ่งนำเครื่องปั่นด้ายเข้ามา 20,000 แขน และติดตั้งที่กรมเกียกกาย ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา 10,000 แขน และอีก 10,000 แขน ติดตั้งที่ข้างวัดสร้อยทอง เชียงสะพานพระราม 6 ฝั่งกรุงเทพมหานคร โรงงานปูนวน หรือ บริษัท พัฒนาเก็จเท็กซ์ไทล์ จำกัด ได้นำเข้ามา 3,600 แขน และติดตั้งที่ทุ่งมหาเมฆ ต่อมาอีก 1 ปี ชาวจีนซึ่งยังใช้ได้นำแกนปั่นด้ายเข้ามาอีก 8,000 แขน และได้ขอเช่าโรงงานปั่นด้ายของกรมเกียกกาย 10,000 แขน ที่ข้างวัดสร้อยทอง ฉะนั้นที่ข้างวัดสร้อยทองจึงมีแกนปั่นด้าย รวม 18,000 แขน

1 เนื้อหาและข้อมูลส่วนใหญ่ เกี่ยวกับอุตสาหกรรมสิ่งทอสมัยใหม่ในบทนี้ ได้มาจากการบรรยายของคุณมรัตน์ สัตว์รานนท์ เรื่อง "วิกฤตสิ่งทอ" ซึ่งบรรยายแก่นักวิชาการสิ่งทอที่กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2518 ผู้เขียนขอขอบคุณคุณมรัตน์ สัตว์รานนท์ ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ประเทศไทยต้องประสบวิกฤตสิ่งทอเป็นครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2495 ปากีสถานได้ส่งคายฝ้าย เบอร์ 20 เขามาขาย "ลูก"² ละ 55-60 บาท ซึ่งขณะนั้นโรงงานปั่นค้ายไทยผลิตคาย เบอร์ 20 ในราคาต้นทุนถึง 80-83 บาท การที่ปากีสถานสามารถส่งคายออกแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้ เนื่องจากรัฐบาลของเขาได้ให้เงินอุดหนุนการส่งออกเป็นจำนวนถึงร้อยละ 30-35 แต่ในระยษะนั้นรัฐบาลไทยยังมีได้ให้การสนับสนุน หรือ คุ้มครองอุตสาหกรรมสิ่งทอแต่อย่างใด เป็นผลให้อุตสาหกรรมปั่นค้ายของไทยต้องประสบปัญหาอย่างหนัก กล่าวคือ โรงงานของชาวเชียงใหม่ต้องเลิกกิจการ โรงงานเกียกกายซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ รัฐบาลต้องยื่นมือเข้ามาช่วยเพื่อความอยู่รอด ส่วนโรงงานของบริษัทพิพจน์กิจเทกซ์ไค้ จำกัด ก็ประสบกับการขาดทุนอยู่เรื่อยมา จนกระทั่งปี พ.ศ. 2497 ได้มีนักธุรกิจขอเช่าโรงงานช่างวัดสร้อยทองทำการผลิตคายฝ้าย และเปลี่ยนชื่อบริษัทใหม่ เป็นบริษัทไทยคอตตอนมิลล์ จำกัด และในเดือนกันยายน ปี พ.ศ. 2498 รัฐบาลไทยได้เห็นความจำเป็นในการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย กระทรวงเศรษฐกิจ (กระทรวงพาณิชย์ในปัจจุบัน) จึงได้ควบคุมการนำเข้าของคายทอทุกชนิด

ทางด้านกระทรวงอุตสาหกรรม ได้มีการออก พ.ร.บ. ส่งเสริมอุตสาหกรรม เมื่อเดือนตุลาคม 2497 แต่การทำงานของกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นไปอย่างล่าช้า การพิจารณาอนุมัติส่งเสริมอุตสาหกรรมแต่ละรายใช้เวลา 1-3 ปี ทำให้อุตสาหกรรมบางรายต้องเลิกลมโครงการไปก็มี เช่น บริษัทเจเนอราลไทร์ (อเมริกัน) ขอส่งเสริมผลิตยางรถยนต์ใช้เวลาถึง 4 ปี ยังไม่ได้รับการอนุมัติ บริษัทนมไฟร์โมสต์ใช้เวลา 3 ปี ก็ยังไม่ได้รับการส่งเสริม ผู้จัดการชาวต่างประเทศจึงยื่นหนังสือถึงนายกรัฐมนตรี จึงได้รับการส่งเสริม โรงงานที่ได้รับการส่งเสริมเป็นรายแรกคือ โรงงานผลิตสารส้ม ของกระทรวงอุตสาหกรรมนั่นเอง เพื่อเร่งการส่งเสริมอุตสาหกรรมให้รวดเร็วยิ่งขึ้น ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2502 จึงมีการจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนขึ้น และในปี พ.ศ. 2506 มี พ.ร.บ. ส่งเสริมการลงทุน เพื่อกิจการอุตสาหกรรม และมีคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเป็นเอกเทศ มีทองขึ้นอยู่กับกระทรวงอุตสาหกรรมอีกต่อไป

² "ลูก" หมายถึง น้ำหนักของค้าย สำหรับค้ายฝ้าย เบอร์ 20หนัก 10 ปอนด์ หรือ 4.5 ก.ก.

โรงงานสิ่งทอ โดยเฉพาะโรงงานปั่นด้ายต่างก็ขยายงานและตั้งขึ้นใหม่ และเริ่ม
 เขาขอรับการส่งเสริม โรงงานปั่นด้ายที่เปิดขึ้นใหม่นี้ ส่วนใหญ่ยังไม่สามารถผลิตด้ายเบอร์สูง
 ตั้งแต่เบอร์ 32 ขึ้นไปให้พอเพียงกับความต้องการในตลาดได้เต็มที่ เมื่อวันที่ 28 มีนาคม
 พ.ศ. 2505 กระทรวงพาณิชย์ จึงได้ควบคุมการนำเข้าด้ายฝ้าย เฉพาะเบอร์ต่ำกว่า 40
 ลงมา และในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2506 ได้มีการควบคุมการนำเข้าของด้ายเบอร์ 26-40
 ส่วนด้ายที่ต่ำกว่า เบอร์ 26 ห้ามนำเข้าโดยเด็ดขาด

แม้ว่าทางการจะได้ควบคุมด้าย เบอร์ 26-40 ก็ตาม ในปี พ.ศ. 2506 ก็ยังเกิด
 วิกฤตการณ์สิ่งทอขึ้นอีก กล่าวคือ ขณะที่โรงงานปั่นด้ายกำลังผลิตด้ายเบอร์ 26-40 เพิ่มขึ้นเพื่อ
 ให้เพียงพอกับความต้องการของตลาดอยู่นั้น ทางไต้หวันได้ส่งด้าย เบอร์ 32 เขามาขายแข่ง
 กับด้าย เบอร์ 32 ของไทย ทำให้โรงงานปั่นด้ายที่ผลิตด้าย เบอร์ 32 ต้องหยุดผลิต เนื่องจาก
 จากต้นทุนการผลิตสูงกว่า ทางสมาคมอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย ซึ่งจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2503
 ได้ร้องขอความช่วยเหลือจากทางการให้ห้ามนำเขาด้าย เบอร์ 32 โดยเด็ดขาด แต่ไม่ได้
 ผล ทางสมาคมจึงต้องช่วยเหลือตนเอง โดยทางสมาคมจ่ายเงินอุดหนุนให้แก่สมาชิกโรงงาน
 ปั่นด้าย โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

- 1) สมาชิกโรงงานปั่นด้าย 8 โรงงาน จ่ายเงินโรงงานละ 100,000 บาท
 รวมเป็นเงินกองกลางอุดหนุน 800,000 บาท
- 2) สมาชิกโรงงานปั่นด้ายที่ผลิตด้าย เบอร์ 32 จะได้รับเงินอุดหนุนลูกละ 4
 บาท

ในปี พ.ศ. 2508 ทางกระทรวงพาณิชย์ได้ประกาศควบคุมการนำเข้าด้ายเบอร์สูง
 จนถึง เบอร์ 46 เนื่องจากการผลิตด้าย เบอร์ 41 หรือ เบอร์ 42 เกือบไม่มีอะไรติดกับ
 การผลิตด้าย เบอร์ 40 ทั้งทางด้านต้นทุน และกระบวนการผลิต ทางต่างประเทศจึงได้เลี้ยง
 การส่งด้าย เบอร์ 41 กับ เบอร์ 42 เขามาขายแข่งกับด้าย เบอร์ 40 ของไทย ทาง
 สมาคมอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย จึงได้ร้องขอความช่วยเหลือจากกระทรวงพาณิชย์ขอให้ควบคุม
 การนำเข้าของด้ายจนถึง เบอร์ 46

ปี พ.ศ. 2509 เป็นปีที่เกิดวิกฤตขาดแคลนฝ้ายอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งมีสาเหตุดังนี้

1) ประสิทธิภาพในการผลิตยังต่ำกว่าต่างประเทศ เนื่องจากความชำนาญยัง
 สู้ต่างประเทศไม่ได้ จากการวิจัยประสิทธิภาพในการผลิตของอุตสาหกรรมปั่นด้ายของไทย
 ปรากฏว่าแกนปั่นด้าย 1 แกนทั่วประเทศ จะผลิตด้ายฝ้ายโดยเฉลี่ยปีละประมาณ 144
 กิโลกรัม แต่ในญี่ปุ่นสามารถผลิตได้ 209 กิโลกรัม และในฮ่องกงสามารถผลิตได้ 172
 กิโลกรัม

2) ค่าขายประคิมสูงซึ่งทำจากเรยองและโปลีโนซิคราคาถูก ได้ส่งมาขายแข่ง
 ชันกับด้ายฝ้ายไทย

3) ตลาดด้ายฝ้ายซบเซา เฉพาะอย่างยิ่งทางจังหวัดซื้อด้ายน้อยลงมาก
 โรงงานปั่นด้ายต่างแย่งกันตัดราคาขาย จนกระทั่งขาดทุนก็ยอมขาย เพื่อแก้ไขเหตุการณ์
 ทางสมาคมอุตสาหกรรมไทยจึงประชุมบรรดาสมาชิกโรงงานปั่นด้าย และทำความเข้าใจกันดังนี้

ก. ทุกโรงงาน ต้องขายด้ายฝ้ายในราคาเดียวกันตามราคาที่ทางการ
 ควบคุม

ข. เงื่อนไขในการขายและเงื่อนไขในการชำระเงิน จะต้องเป็นไป
 อย่างเดียวกันหมด

4) พอลขายปลีกและขายส่งเอาเปรียบ คือ ปกติด้าย 1 ลูก มีจำนวนเช็ด
 ด้ายเป็นมาตรฐานสากล เช่น ด้ายเบอร์ 20 จำนวน 1 ลูก จะบรรจุด้าย 20 เช็ด พวก
 พอลค้าบังคับให้โรงงานบรรจุเช็ดด้ายเกินมาตรฐาน แบ่งบรรจุเป็น 22 เช็ด น้ำหนัก 10 ปอนด์
 เท่ากัน เวลาพอลขายด้ายเป็นเช็ดแก่โรงงานทอผ้าต่างจังหวัด จึงได้กำไรด้ายที่เกินมา 2
 เช็ด เป็นต้น เพื่อป้องกันการเอาเปรียบของพวกพอลค้า โรงงานปั่นด้ายจึงตกลงกันว่า โรงงาน
 ทุกโรงงานต้องบรรจุเช็ดด้ายตามมาตรฐานสากล และไม่ยอมให้พอลค้าบีบบังคับได้ เรื่องนี้ทาง
 สมาคมสิ่งทอได้ติดต่อกับองค์การทอผ้า ขอความร่วมมือให้โรงงานปั่นด้ายขององค์การทอผ้า
 ปฏิบัติการอย่างเดียวกัน ซึ่งทางองค์การทอผ้าก็ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2510 จนถึงปี พ.ศ. 2513 สถานการณ์สิ่งทอเป็นไปอย่างราบรื่น
 ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2511 กระทรวงพาณิชย์ได้ยกเลิกการควบคุมนำเขาด้ายฝ้าย และ

ผ้าฝ้ายทุกชนิด เพราะเหตุการณ์เป็นปกติแล้ว และทางกระทรวงการคลังได้ช่วยเหลือ
อุตสาหกรรมสิ่งทอ เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2505 ทางธนาคารฯ ของเขาของผ้าฝ้ายที่ทอ
ควยคายเบอร์สูงกว่า เบอร์ 40 ซึ่งจัดเก็บในอัตราร้อยละ 35 ต่อมาเมื่อเดือน กุมภาพันธ์
พ.ศ. 2511 กระทรวงการคลังได้เพิ่มอัตราอากรขาเข้าให้สูงขึ้นไป คือ ผ้าฝ้ายจัดเก็บ
ในอัตราร้อยละ 40 และผ้าใยประดิษฐ์จัดเก็บในอัตราร้อยละ 60

จนกระทั่งถึงปี พ.ศ. 2514 ได้เกิดวิกฤตการณ์สิ่งทอครั้งใหญ่ขึ้น คือ ปริมาณ
ผลิตค้า และเข้าเกินความต้องการของตลาด ประกอบกับการส่งออกก็ไม่สามารถทำได้เต็มที่
กล่าวคือ ตามแผนของกองศึกษาภาวะเศรษฐกิจ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ เกี่ยวกับการใช้ผ้าฝ้าย (ในปี พ.ศ. 2504 - 2513 เป็นฐาน) คาดว่าปี พ.ศ.
2514 การใช้ผ้าฝ้ายจะมีจำนวนประมาณ 434 ล้านหลา แต่ในปี พ.ศ. 2514 ปริมาณการ
ผลิตได้สูงขึ้นถึง 450 ล้านหลา และเมื่อรวมกับจำนวนที่นำเข้า กับหักจำนวนที่ส่งออก จะมีผ้า
ใช้ภายในประเทศ 476 ล้านหลา ซึ่งเกินความต้องการใช้ประมาณ 42 ล้านหลา และมี
อีกสาเหตุหนึ่ง คือ ในปี พ.ศ. 2511 ทางรัฐบาลได้ประกาศส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรม
สิ่งทอ จนถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2512 โดยมีนโยบายที่จะส่งเสริมให้มีการส่งสินค้าสิ่งทอ
ออกจำหน่ายในตลาดต่างประเทศ แต่การส่งออกต้องประสบปัญหา เพราะต้นทุนการผลิตสูง
กว่าต่างประเทศ ประสิทธิภาพของการผลิตต่ำกว่าต่างประเทศ และทางด้านเทคโนโลยีก็
ยังสู้ต่างประเทศไม่ได้

ทางสมาคมอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย ได้ร้องขอให้รัฐบาลช่วยเหลือ เมื่อเดือน
พฤศจิกายน พ.ศ. 2513 แต่ความล่าช้าของทางราชการทำให้สถานการณ์สิ่งทอยิ่งทรุดหนัก
ลงไปอีก ทำให้โรงงานทอผ้าขนาดเล็ก และพ่อค้าขนาดตงเล็กกิจการ ทางสมาคมฯ จึงได้
รีบแก้ไขเพื่อความอยู่รอดของอุตสาหกรรมสิ่งทอ ดังนั้นในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2514
สมาคมฯ ได้จัดตั้ง "กองทุนสงเคราะห์สินค้าอุตสาหกรรมสิ่งทอไปต่างประเทศ" โดยมี
สมาชิกของสมาคม 15 รายร่วมมือกัน ด้วยวิธีดำเนินการดังนี้

1) สมาชิกของสมาคมฯ 15 โรงงาน ออกเงินค่าส่งเคราะห์ดินดีตราแกนละ 5 บาทต่อเดือน ซึ่งในเดือนหนึ่ง ๆ จะเก็บเงินได้ประมาณ 2.5 ล้านบาท

2) ผู้ส่งออกทองเป็นสมาชิกของสมาคมฯ และจะทองซื้อค้ายจากสมาชิกของสมาคมฯ เพื่อเอาไปทำผลิตภัณฑ์ส่งออก

3) ผู้ส่งออกตามข้อ 2 จะได้รับเงินส่งเคราะห์หรือยละ 10 ของต้นทุนผลิตภัณฑ์ หลังจากนั้นรัฐบาลก็ประกาศให้ความช่วยเหลือดังนี้

1) กระทรวงอุตสาหกรรม ประกาศระงับการอนุญาตให้ตั้งหรือขยายโรงงานสิ่งทอไว้มีกำหนด 2 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2514 เป็นต้นไป

2) ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2514 กระทรวงการคลังประกาศให้เงินชดเชยค่าภาษีอากรสำหรับสินค้าส่งออก ซึ่งรวมทั้งสินค้าสิ่งทอด้วย

หลังจากที่กระทรวงการคลัง ได้ช่วยเหลือแก่ผู้ส่งออกดังกล่าวแล้ว สมาคมฯ ก็ได้ยกเลิกการจ่ายเงินส่งเคราะห์แก่สมาชิกผู้ส่งออกตั้งแต่วันที่ พ.ศ. 2515 เป็นต้นไป

ทางด้านสิ่งทอผ้าดีก ในปี พ.ศ. 2513 ประสบปัญหาผลผลิตเกินความต้องการของตลาด เช่นกัน โรงงานทอผ้าดีกต่างขายดีคราคากันจนบางกิจการต้องเลิกไป สมาคมอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย ซึ่งมีสมาชิกผ้าดีก 36 โรงงาน ได้ประชุมเพื่อหาทางแก้ไข ดังนี้

1) สมาชิกของสมาคมฯ จะต้องขายผ้าดีกในราคาเดียวกัน โดยเอาผลผลิตที่ผลิตได้มารวมเข้าโกดังกองกลาง โดยจัดตั้งเป็นคณะกรรมการขายโดยเฉพาะ

2) ลดปริมาณการผลิตลง โดยควบคุมการผลิตตามจำนวนเครื่องจักรของแต่ละโรงงาน

3) กำหนดราคารับจ้างตะกุกผ้าดีกของโรงงานที่มีเครื่องตะกุกขนผ้าดีกให้เป็นราคาเดียวกันหมด

โรงงานทุกโรงให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ทำให้แก่วิกฤตขาดผ้าดีกได้สำเร็จ จนกระทั่งถึงปี พ.ศ. 2515 พวกกลุ่มโรงงานผ้าดีกเริ่มแตกกลุ่มกัน เพราะต่างก็อยากจะได้ผลประโยชน์เพิ่มขึ้น เช่น อยากขอโควตาการผลิตเพิ่มขึ้น และต่างขยายการผลิตโดยไม่คำนึงถึงความ

ต้องการของตลาดในประเทศ พวกที่มีโรงตะกุกก็เริ่มไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง ฉะนั้นในเดือน มิถุนายน พ.ศ. 2515 กลุ่มโรงงานผ้าดักก็ตกลงเลิกสัญญาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทางสมาคมฯ ก็จำต้องยอมตามความประสงค์ของกลุ่มโรงงานผ้าดัก และในปีนั้นโรงงานสิ่งทอต่างเร่งผลิต ส่งออกเป็นการใหญ่ ปริมาณส่งออกได้เพิ่มขึ้นเป็น 60 ล้านหลา ส่วนเส้นค้ายเพิ่มขึ้นเป็น 4,000 ตัน พอเริ่มปี พ.ศ. 2516 พวกพอลคาเริ่มกักตุนผ้าไว้ประมาณ 1 เดือน ทำให้ราคา ผ้าสูงขึ้นเป็นที่เดือดร้อนของผู้ใช้ แต่พวกพอลคาร่ำรวยไปตาม ๆ กัน จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2516 กระทรวงพาณิชย์จึงประกาศควบคุมราคาผ้าผ่าย และผ้าใยเทียม 13 ชนิด และ ใหญ่ผลิตหรือผูกรอบครองแฉ่งปริมาณผ้าที่เก็บไว้ควย นอกจากควบคุมราคาผ้าในประเทศแล้วยังควบคุมราคาคายอีกควย และมีการห้ามส่งค้ายผ่าย และค้ายใยเทียมออกนอกประเทศ ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2516 จนกระทั่งเดือนธันวาคม พ.ศ. 2516 เมื่อเหตุการณ์อยู่ใน สภาพปกติแล้ว กระทรวงพาณิชย์จึงเลิกการควบคุมราคาผ้าในประเทศ แต่ยังคงควบคุมราคา คายอยู่

ปี 2516 เป็นปีที่อุตสาหกรรมสิ่งทอรุ่งเรืองที่สุด กล่าวคือ ไทยสามารถส่งผ้าออกไปต่างประเทศได้ถึง 144 ล้านหลา ส่งเส้นค้ายออกได้ถึง 4,745 ตัน เสื้อผ้าสำเร็จรูปส่ง ออกได้ถึง 31.8 ล้านชิ้น มูลค่าการค้าผลิตภัณฑ์สิ่งทอจึงเป็นปีแรกที่ได้เปรียบ ตามตาราง 3-2

ตาราง 3 - 2

มูลค่าผลิตภัณฑ์สิ่งทอ นำเข้า และส่งออก ปี พ.ศ. 2513-2516

หน่วย : พันบาท

พ.ศ.	นำเข้า	ส่งออก	ดุลย์การค้า
2513	1,428,045	45,227	- 1,382,818
2514	930,442	152,406	- 778,036
2515	1,014,222	648,624	- 365,598
2516	1,369,893	1,867,640	+ 497,747

ที่มา : สมาคมอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย

จากการที่อุตสาหกรรมสิ่งทอไคร่งเรื่องมากในปี พ.ศ. 2516 ทางคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน จึงได้เปิดการส่งเสริมอุตสาหกรรมสิ่งทอ เพื่อส่งออกชิ้นใหม่ และในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2516 ได้อนุมัติส่งเสริมไป 30 ราย

อย่างไรก็ตาม เมื่อได้เกิดวิกฤตการณ์เกี่ยวกับเศรษฐกิจถดถอย (ECONOMIC RECESSION) ในปี 2517 อันเป็นไปทั่วโลก โรงงาน 5 โรงงาน ได้ยกเลิกขึ้นบัตรส่งเสริม จึงเหลือโรงงานที่ได้รับการส่งเสริมเพียง 25 โรงงาน

ในระยะ 3 เดือนแรกของปี พ.ศ. 2517 วิกฤตการณ์สิ่งทอในประเทศไทยได้เริ่มขึ้นจนเห็นได้ชัด สต็อก (Stock) คาย และต่ำเพิ่มสูงขึ้น เพราะขายไม่ออก การส่งสินค้าสิ่งทอไปต่างประเทศก็ลดลง สมาคมอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย ได้ขอให้ความช่วยเหลือ ดังนี้

- 1) ห้ามนำเข้าเส้นค้าย และผ้า จากต่างประเทศ
- 2) ขอให้ส่งเส้นค้ายออกนอกประเทศได้
- 3) ขอให้ยกเว้นภาษีการค้าเกี่ยวกับการทอผ้า ปล่อยข้อมสำหรับผ้าที่ผลิตในประเทศ และขายให้แก่โรงงานทักเย็บเพื่อส่งออก ทั้งนี้เพื่อความจำเป็นธรรม เพราะผ้าที่นำเข้าจากต่างประเทศ เพื่อตัดเย็บส่งออกได้รับการยกเว้นภาษีทุกชนิด

ทางการได้ให้การช่วยเหลือตามข้อ 3 เพียงข้อเดียวในเดือนเมษายน พ.ศ. 2517 วิกฤตการณ์สิ่งทอได้เกิดขึ้นแก่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ทุกประเทศจึงได้มาตรการต่าง ๆ เพื่อแก้กันมิให้สิ่งทอจากต่างประเทศเข้ามาขายในประเทศของตน และพยายามส่งเสริมให้มีการส่งออกมากขึ้น แต่ประเทศไทยกลับตรงกันข้าม กล่าวคือ รัฐบาลห้ามส่งค้ายออก และไม่มีการนำเข้า อุตสาหกรรมสิ่งทอจึงยิ่งทรุดหนักขึ้น

ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2517 ทางสมาคมอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยจึงต้องช่วยเหลือตัวเอง กล่าวคือ โรงงานปั่นค้าย 24 โรงงาน ได้ตกลงกันที่จะลดปริมาณการผลิตเส้นค้ายทุกชนิดลงร้อยละ 25 เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2517 เป็นต้นมา

ขณะที่วิกฤตการณ์สิ่งทอกำลังทำให้อุตสาหกรรมสิ่งทอทรุดลง ก็พอดีมีวิกฤตการณ์แรงงานผ้าเพิ่มเข้ามาอีก กล่าวคือ พวกคนงานได้กล่าวหาว่า การลดปริมาณการผลิตของโรงงานปั่นค้าย 24 โรงงานนั้น เนื่องจากโรงงานต้องการจะให้รัฐบาลช่วยเหลือกิจการโรงงาน การนัด

หยุดงานของพวกคนงานสิ่งทอโคแฉขยายทั่วไปอย่างรวดเร็ว ทำความเสียหายซ้ำเติมโรงงานสิ่งทอยิ่งขึ้น ในที่สุดรัฐบาลโคคกลางขึ้นคางจางขึ้นทำให้แกคนงานทั่วไปอีกคนละ 5 บาท เป็น 25 บาทต่อวัน ในเขตกรุงเทพมหานคร และบริเวณใกล้เคียง เริ่มตั้งแต่วันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2518 เป็นต้นไป วิกฤตกาลแรงงานจึงโศกสงบลง

วิกฤตกาลสิ่งทอปี พ.ศ. 2517 นับว่ารุนแรงกว่าวิกฤตกาลสิ่งทอปีก่อน ๆ มาก โรงงานทอผาขนาดเล็ก 12 โรงงาน ทอเล็กกิจการ ส่วนโรงงานขนาดใหญ่ก็พยายามประคับประคองให้อยู่รอดไปก่อน โดยมีความหวังว่าในปี 2518 สถานการณ์สิ่งทอคงดีขึ้นบ้างเท่านั้น

เมื่อโรงงานปั่นค้าย 24 โรงงาน เริ่มลดการผลิตลงร้อยละ 25 ทางกระทรวงพาณิชย์จึงประกาศยอมให้มีการส่งเสด็จออกนอกประเทศโคในปริมาณร้อยละ 25 ของสตอกการส่งออกของสิ่งทอในรอบปี พ.ศ. 2517 โคลคกลางจากปี พ.ศ. 2516 มาก กล่าวคือในปี พ.ศ. 2516 มูลค่าผลิตภัณฑ์สิ่งทอนำเข้าเทียบกับมูลค่าผลิตภัณฑ์สิ่งทอส่งออก ปรากฏว่าดุลการค้าโคได้เปรียบถึง 497.7 ล้านบาท แต่ในปี พ.ศ. 2517 มูลค่าผลิตภัณฑ์สิ่งทอนำเข้า 1,776.8 ล้านบาท และมูลค่าผลิตภัณฑ์สิ่งทอส่งออกเพียง 1,759.7 ล้านบาท ทำให้ดุลการค้าขาดดุล 17.1 ล้านบาท

เมื่อการส่งออกตกต่ำลงมาเช่นนี้ สตอกสินค้าสิ่งทอก็เพิ่มมากขึ้น จากการสำรวจของสมาคมอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย สำหรับโรงงาน 24 โรงงาน เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2517 ปรากฏว่ามีสตอกสินค้าคงเหลือ ดังนี้

ผ้าและใยปุ๋ยประดิษฐ์	117.9	ล้านปอนด์	คิดเป็นเงิน	1,525.8	ล้านบาท
ค้ายผ้าและค้ายใยประดิษฐ์	24.8	ล้านปอนด์	คิดเป็นเงิน	516.1	ล้านบาท
ผ้าฝ้ายและใยประดิษฐ์	56.7	ล้านหลา	คิดเป็นเงิน	753.5	ล้านบาท
				<u>2,795.4</u>	ล้านบาท

จากการร้องเรียนของสมาคมฯ และจากการตรวจสอบหลักฐานต่าง ๆ ของธนาคารแห่งประเทศไทย ในเดือนกันยายน ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงประกาศช่วยเหลือทางการเงินแก่อุตสาหกรรมสิ่งทอ เพื่อให้โรงงานสิ่งทอมีเงินหมุนเวียนโคสะดวกขึ้น โดยทำการรับวางมัดค้ำสัญญาใช้เงินจากธนาคารพาณิชย์ สำหรับ

- 1) สต็อกวัตถุดิบและเคมีภัณฑ์ไม่เกินร้อยละ 50 ของสต็อกทั้งหมด
- 2) การส่งสินค้าสิ่งทอไปขายต่างประเทศ โดยมีเงื่อนไขการชำระเงิน

วิกฤตการณ์เศรษฐกิจอันเนื่องมาจากเศรษฐกิจถดถอย ทำให้ผู้ซื้อทั่วโลกต่างลดการซื้อลง ประเทศผู้ผลิตสิ่งทอทั่วโลกต่างมีสต็อกเป็นจำนวนมาก จึงพยายามผลักดันสินค้าสิ่งทอไปยังตลาดโลก โดยแข่งขันคั้ราคาากัน บางประเทศ เช่น เกาหลี และไต้หวัน รัฐบาลให้การช่วยเหลือการส่งออกด้วยการให้เงินอุดหนุนเป็นต้น จึงทำให้สถานการณ์สิ่งทอในประเทศไทย ยิ่งทรุดหนักลง

อนาคตของอุตสาหกรรมสิ่งทอเป็นเรื่องที่คาดเดายาก เพราะต้องขึ้นอยู่กับเศรษฐกิจของโลก ถ้าสถานการณ์เศรษฐกิจดีขึ้น คือภาวะเศรษฐกิจถดถอยสลายตัวไป การผลิตเพิ่มขึ้นจะทำให้คนมีงานทำมากขึ้น การใช้จ่ายของคนทั่วไปก็จะสูงขึ้น สถานการณ์สิ่งทอก็อาจจะแจ่มใสขึ้นบ้าง

จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ

ปัจจุบันโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการเกี่ยวกับสิ่งทอรวมทั้งสิ้น 602 โรงงาน ตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ 321 โรงงาน หรือร้อยละ 53.32 ของโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอทั้งหมด และอยู่ต่างจังหวัด 281 โรงงาน หรือร้อยละ 46.68 ประเภทของโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการมากที่สุดคือ การทอมีจำนวนถึง 363 โรงงาน หรือร้อยละ 60.30 ของโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอทั้งหมด ตามตาราง 3-3

จำนวนโครงการอุตสาหกรรมสิ่งทอที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

นับตั้งแต่ที่ประเทศไทยได้จัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และได้ส่งเสริมให้มีการลงทุนอุตสาหกรรมสิ่งทอภายในประเทศ ได้มีนักลงทุนทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศให้ความสนใจในอุตสาหกรรมประเภทนี้ โดยยื่นความจำนงขอรับบัตรส่งเสริมเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันมีโครงการที่ได้รับการส่งเสริมทั้งส่วนที่ดำเนินการแล้ว และยังมีใ้ดำเนินการจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 251๖ แยกเป็นประเภทได้ดังนี้ ⁴

⁴คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, บริษัทที่ได้รับการส่งเสริม (กรุงเทพฯ 2519)

ตาราง 3-3

สถิติจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอที่ได้รับอนุญาตใหม่ระกอบกิจการ

ประเภทโรงงาน	กรุงเทพ		ต่างจังหวัด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1) การหมัก สาง หวี คาร์บอนไนซ์ บิดเกลียว ปั่นกรอง ฝอก หรือ ย้อมเส้นใย	56	9.30	33	5.48	89	14.78
2) การทอ	191	31.73	172	28.57	363	60.30
3) การฝอก ย้อมสี หรือ สำเร็จกาย หรือสิ่งทอ	29	4.82	50	8.31	79	13.13
4) การพิมพ์สิ่งทอ	45	7.47	26	4.32	71	11.79
รวม	321	53.32	281	46.68	602	100.00

ที่มา : กองควบคุมโรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม

- 1) อุตสาหกรรมผลิตเส้นใยประดิษฐ์
- 2) อุตสาหกรรมผลิตกั๊ตไฟ้ายใยธรรมชาติ หรือใยประดิษฐ์
- 3) อุตสาหกรรมปั่นค้าย
- 4) อุตสาหกรรมทอ หรือถักผ้า
- 5) อุตสาหกรรมทอกลชาว ย้อมสี พิมพ์ หรือแต่งสำเร็จ ซึงผ้าหรือค้าย
- 6) อื่น ๆ

ผู้เขียนได้สรุปจำนวนโครงการตามประเภทที่โคกลงวางขางตน ตามตาราง 3-4

ตาราง 3-4

จำนวนโครงการอุตสาหกรรมสิ่งทอที่ได้รับการส่งเสริม จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2518

	จำนวนโครงการ ที่ดำเนินการแล้ว	จำนวนโครงการ ที่ยังมิได้ดำเนินการ	รวม	
			จำนวนโครงการ	ร้อยละ
ประเภทที่ 1	3	5	8	4.59
ประเภทที่ 2	9	3	12	6.90
ประเภทที่ 3	34	11	45	25.86
ประเภทที่ 4	52	9	61	35.06
ประเภทที่ 5	28	5	33	18.97
ประเภทที่ 6	14	1	15	8.62
รวม	140	34	174	100.00

ประเภทที่ 4 คือ อุตสาหกรรมทอ หรือถักผ้า มีผู้สนใจลงทุนมากที่สุดจากในบรรดา
อุตสาหกรรมสิ่งทอด้วยกัน ได้รับการส่งเสริมเป็นจำนวน 61 โครงการ หรือคิดเป็นร้อยละ
35.06 ของจำนวนโครงการของอุตสาหกรรมสิ่งทอที่ได้รับการส่งเสริม รองลงมาก็เป็น
ประเภทที่ 3 คือ อุตสาหกรรมปั่นค้าย ซึ่งได้รับการส่งเสริมไปแล้วเป็นจำนวน 45 โครงการ
หรือร้อยละ 25.86 ของจำนวนโครงการอุตสาหกรรมสิ่งทอทั้งหมด รวมจำนวนโครงการของ
อุตสาหกรรมสิ่งทอที่ได้รับการส่งเสริมทั้งสิ้น 174 โครงการที่ดำเนินการไปแล้ว 140 โครงการ
และที่ยังมิได้ดำเนินการอีก 34 โครงการ

จากจำนวนโครงการ 174 โครงการ ใ้มีบริษัทที่ขึ้นขอรับบัตรส่งเสริมจำนวน 128 บริษัท สาขาที่จำนวนโครงการมากกว่าจำนวนบริษัทที่ขอรับบัตรส่งเสริม ก็เนื่องจากบางบริษัทได้ขอเข้ารับการส่งเสริมมากกว่า 1 โครงการ แต่เป็นคนละประเภท จำนวนเงินทุนจดทะเบียนของบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมรวมทั้งสิ้น 5,123,730,000 บาท สามารถวิเคราะห์แยกเป็นทุนจดทะเบียนของชาวไทย และชาวต่างประเทศ เป็นร้อยละไปตามตาราง 3-5 ชาวไทยถือหุ้นร้อยละ 69.25 ของเงินทุนจดทะเบียนทั้งหมด และชาวต่างประเทศถือหุ้นร้อยละ 30.75 ชาวต่างประเทศที่ถือหุ้นบริษัทอุตสาหกรรมสิ่งทอสูงที่สุดในบรรดาชาวต่างประเทศด้วยกัน คือ ญี่ปุ่น ถือหุ้นถึงร้อยละ 21.20 ของเงินทุนจดทะเบียนทั้งหมด หรือร้อยละ 68.94 ของเงินทุนจดทะเบียน เฉพาะของชาวต่างประเทศ

อนึ่ง เงินทุนจดทะเบียนของบริษัทอุตสาหกรรมสิ่งทอแต่ละบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมไปแล้ว อยู่ในช่วงระหว่าง 600,000 บาท ถึง 600,000,000 บาท และมีจำนวนคนทำงานในแต่ละบริษัท ตั้งแต่ 13 คน จนถึง 8,623 คน รวมจำนวนคนทำงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอ เฉพาะส่วนที่ได้รับการส่งเสริมมีถึง 84,771 คน

ผลการวิจัยสภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมสิ่งทอ

จากการสอบถามและการสังเกตในการวิจัยครั้งนี้ พบว่างานหลักของอุตสาหกรรมสิ่งทอภายในประเทศ แยกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 2 ประเภท คือ

1) งานประเภทที่ต้องใช้ความชำนาญ หรืองานฝีมือ งานประเภทนี้จะต้องมีการฝึกงาน หรือทดลองงานก่อนที่จะทำงานจริง อาจใช้เวลา 1 เดือน หรือ 3 เดือน แล้วแต่ประเภทของสิ่งทอ เช่น การทอผ้าไหมไทยแบบใช้กี่กระตุก อาจใช้เวลาการทดลองงาน 1 เดือน การทอพรมที่มีลวดลายละเอียดใช้มือทอ อาจใช้เวลาทดลองงานถึง 3 เดือน เป็นต้น

2) งานประเภทที่ใช้ความชำนาญ งานประเภทนี้ส่วนใหญ่จะเป็นงานที่ต้องใช้เครื่องจักร ใช้เวลาฝึกงานหรือทดลองงานไม่เกิน 1 สัปดาห์ เช่น การปั่นด้าย หรือการร้อยด้ายโดยใช้เครื่องจักร การทอผ้าโดยใช้เครื่องจักร เป็นต้น

คนงานที่อยู่ในระหว่างการทดลองงาน จะได้รับค่าแรงเป็นรายวัน อาจจะต่ำกว่าค่าแรง

ตาราง 3-5

เงินทุนจดทะเบียนของบริษัทอุตสาหกรรมสิ่งทอที่ได้รับการส่งเสริม จนถึงวันที่ 31 ธ.ค. 2518
(เป็นรายละเอียดตามประเภท)

	รายละเอียดของ เงินทุนจดทะเบียนทั้งหมด	รายละเอียดของ เงินทุนจดทะเบียนเฉพาะต่างประเทศ
ไทย	69.25	
ต่างประเทศ	<u>30.75</u>	
	<u>100.00</u>	
ญี่ปุ่น	21.20	68.94
ไต้หวัน	3.56	11.58
ฝรั่งเศส	1.17	3.81
ฮ่องกง	0.83	2.70
อังกฤษ	0.80	2.60
อินเดีย	0.74	2.41
อเมริกา	0.72	2.34
สวิสเซอร์แลนด์	0.49	1.59
มาเลเซีย	0.35	1.14
สิงคโปร์	0.17	0.55
โปตุเกส	0.07	0.23
อื่น ๆ	<u>0.65</u>	<u>2.11</u>
	<u>30.75</u>	<u>100.00</u>

ขั้นต่ำได้ (ปัจจุบันค่าแรงขั้นต่ำวันละ 25 บาท) โดยถูกต้องตามกฎหมาย แต่เมื่อพ้นการทดลองงานแล้ว จะต้องได้รับการปรับค่าแรง หรือได้รับค่าแรงจริงใจ แล้วแต่กรณี (สำหรับโรงงานที่ไม่มีระบบค่าแรงจริงใจ เมื่อคนงานพ้นการทดลองงานแล้ว จะต้องปรับค่าแรงให้เท่ากับค่าแรงขั้นต่ำ หรือสูงกว่านั้น ส่วนโรงงานที่มีระบบค่าแรงจริงใจจะคงให้สิทธิแก่คนงานในค่าแรงจริงใจเหมือนบุคคลอื่น) คนงานที่อยู่ในขั้นทดลองงาน ถ้าไม่สามารถพัฒนาตนเองให้สามารถทำงานได้ตามมาตรฐานที่โรงงานนั้น ๆ กำหนด อาจถูกปลดให้ออกได้ โดยที่คนงานผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนตามกฎหมาย และกรณีคนงานที่พ้นการทดลองงานแล้วแต่ทำงานยังไม่ครบปี หากบริษัทต้องการให้ลาออกจะได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเท่ากับค่าแรง 1 เดือน คนงานที่ทำงานเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี จะได้รับค่าตอบแทนเท่ากับค่าแรง 3 เดือน และคนงานที่ทำงานเกิน 3 ปีขึ้นไป จะได้รับค่าตอบแทนเท่ากับค่าแรง 6 เดือน

เวลาทำงาน ของโรงงานประเภทที่ใช้ความชำนาญ ส่วนใหญ่แล้วทำงานวันละ 8 ชั่วโมง ส่วนโรงงานประเภทที่ใช้ความชำนาญที่ต้องใช้เครื่องจักร ส่วนใหญ่ทำงานเป็นกะตั้งแต่ 2 กะ จนถึง 4 กะ สำหรับโรงงานที่มี 2 กะ และ 3 กะ ทำงานกะละ 8 ชั่วโมง โรงงานที่มี 4 กะ ทำงานกะละ 6 ชั่วโมง ซึ่งรวมแล้วใน 1 สัปดาห์ ทำงานไม่เกิน 48 ชั่วโมง ตามกฎหมายแรงงาน

สำหรับลักษณะของคนงาน ที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ ผลจากการสัมภาษณ์คนงานจำนวน 200 คน คนงานส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง (มีจำนวนถึง 172 คน หรือร้อยละ 86.00 ของจำนวนคนงานตัวอย่าง) ที่เหลือเป็นคนงานชาย อายุของคนงานส่วนมาก อยู่ระหว่าง 20-30 ปี (มีจำนวนถึง 148 คน หรือร้อยละ 74.00) และเป็นโสดถึงร้อยละ 83.50 การศึกษาของคนงานระหว่าง ประถมปีที่ 4 ถึงประถมศึกษาปีที่ 7 มากที่สุด มีจำนวนถึง 149 คน หรือร้อยละ 74.50 ของจำนวนตัวอย่าง และมีข้อน่าสังเกต คือ คนงานหญิงที่มีการศึกษาระหว่างประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงประถมศึกษาปีที่ 7 มีถึงร้อยละ 69.50 ของจำนวนตัวอย่าง และรองลงมาที่มีการศึกษาระหว่างมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 7.50 แต่สำหรับคนงานชายการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ระหว่างมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 6.00 และรองลงมาคือ ประถมปีที่ 4 ถึงประถมศึกษาปีที่ 7 คิดเป็นร้อยละ 5.00 แสดงว่าคนงานชายในอุตสาหกรรมสิ่งทอ มีการศึกษาสูงกว่าคนงานหญิง ตามตาราง 3-6

ตารางที่ 3-6

ลักษณะของพนักงานที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ

	หญิง		ชาย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จำนวนตัวอย่างของพนักงาน	172	86.00	28	14.00	200	100.00
2. อายุ						
ต่ำกว่า 20 ปี	35	17.50	6	3.00	41	20.50
20-30 ปี	127	63.50	21	10.50	148	74.00
30-40 ปี	9	4.50	1	0.50	10	5.00
สูงกว่า 40 ปี	1	0.50	-	-	1	0.50
	172	86.00	28	14.00	200	100.00
3. สถานะการสมรส						
โสด	148	74.00	19	9.50	167	83.50
แต่งงาน	23	11.50	9	4.50	32	16.00
ไม่ตอบ	1	0.50	-	-	1	0.50
	172	86.00	28	14.00	200	100.00
4. การศึกษา						
ไม่เคยเข้าโรงเรียน	1	0.50	-	-	1	0.50
ต่ำกว่า ป.4	13	6.50	-	-	13	6.50
ป.4 - ป.7	139	69.50	10	5.00	149	74.50
ม.ศ.1 - ม.ศ.3	15	7.50	12	6.00	27	13.50
สูงกว่า ม.ศ.3	4	2.00	6	3.00	10	5.00
	172	86.00	28	14.00	200	100.00

หมายเหตุ: พนักงานบางคนไม่ยอมตอบบางรายการ

I16865194

สำหรับการหมุนเวียนของแรงงาน ในอุตสาหกรรมสิ่งทอมีไม่มาก กล่าวคือ คนงานที่ไม่เปลี่ยนงานมีจำนวนถึง 142 คน หรือร้อยละ 71.00 ของจำนวนตัวอย่าง คนงานที่เปลี่ยนงานครั้งเดียวมีจำนวน 32 คน หรือร้อยละ 16.00 และคนงานที่เปลี่ยนงานตั้งแต่ 2 แห่งขึ้นไปมีจำนวนเพียง 26 คน หรือร้อยละ 13 ส่วนอายุการทำงานของคนงานที่ทำงานในโรงงานนั้น ๆ ส่วนใหญ่จะอยู่ระหว่าง 1-3 ปี มีจำนวน 75 คน หรือร้อยละ 37.50 คนงานที่อายุการทำงาน 3-5 ปี มีจำนวน 57 คน หรือร้อยละ 28.50 และคนงานที่มีอายุการทำงานมากกว่า 5 ปีขึ้นไปมีจำนวน 38 คนหรือร้อยละ 19.00 ซึ่งทั้งนี้ย่อมแสดงว่าคนงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอไม่ชอบเปลี่ยนงานในระยะเวลา 1 ปี แต่ชอบที่จะทำงานที่นั่นไปนาน ๆ สำหรับสิ่งที่จูงใจมากที่สุด ที่ทำให้คนงานเลือกทำงานที่โรงงานใดก็ตาม (โรงงานสิ่งทอ) คือ ความอบอุ่นใจที่มีเพื่อนหรือญาติพี่น้องทำงานอยู่ก่อน และชักชวนให้มาทำงานด้วยกัน มีจำนวนถึง 102 คน หรือร้อยละ 51.00 ของจำนวนตัวอย่าง สิ่งที่จูงใจรองลงมา คือ ความสะดวกในการมาทำงาน คนงานเลือกทำงานในโรงงานที่ใกล้บ้าน มีจำนวน 35 คน หรือร้อยละ 17.50 จะเห็นได้ตาม ตาราง 3-7

ข้อมูลจากการวิจัยดังกล่าวข้างต้น อาจเป็นประโยชน์สำหรับนักกองทุนที่จะเริ่มดำเนินการทางด้านการอุตสาหกรรมสิ่งทอ หรือบริษัทที่ต้องการขยายกิจการ แม้แต่โรงงานที่ต้องการรับคนงานใหม่ เข้ามารักษาแทนคนงานเก่าที่ออกไป ก็อาจใช้ผลการวิจัยนี้ คัดเลือกบุคคลที่จะมาทำงานไปกิจการของตน กล่าวคือ คุณลักษณะของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ อาจบอกได้ว่า คนงานหญิงเหมาะสำหรับงานประเภทที่ต้องใช้ฝีมือและความละเอียดอ่อน แต่ต้องไม่ใช้แรงงานมาก ส่วนคนงานชายควรจะเป็นงานที่มีการเคลื่อนไหว ไม่จำเจ และใช้แรงงานมากได้ อายุควรอยู่ระหว่าง 20-30 ปี ถ้าเป็นโสดได้ยิ่งดี ไม่ต้องมีภาระทางครอบครัว มักจะมีความพอใจในงานที่ทำและไม่กังวลเกี่ยวกับเรื่องทางครอบครัว แต่อาจมีข้อเสียที่ไม่ต้องรับผิดชอบในการที่จะหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว เหมือนกับคนที่แต่งงานแล้ว การทำงานอาจจะทำเพียงไม่นานไปวัน ๆ หนึ่งเท่านั้น ไม่พยายามปรับปรุงรายได้ให้สูงขึ้น การศึกษาควรอยู่ระหว่าง ประถมปีที่ 4 ถึง ประถมปีที่ 7 ก็สามารถทำงานได้แล้ว เพราะคนที่มีความรู้สูงกว่านี้ อาจทำงานอยู่ด้วยไม่นาน มักจะเปลี่ยนงานที่ดีกว่าถ้าโอกาสอำนวย และควรที่จะรับคนงานที่เป็นเพื่อนหรือญาติพี่น้องของคนงานที่ทำงานอยู่แล้ว คุณลักษณะดังกล่าว จะช่วยลดจำนวนการเข้าออกของคนงาน ซึ่งเป็นสิ่งไม่พึงประสงค์ของบริษัท

ตาราง 3-7

การหมุนเวียนของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ

	หญิง		ชาย		รวม		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. การหมุนการทำงาน จากห้อง	ไม่เคย	128	64.00	14	7.00	142	71.00
	1 แห่ง	26	13.00	6	3.00	32	16.00
	2 แห่ง	11	5.50	3	1.50	14	7.00
	3 แห่ง	3	1.50	2	1.00	5	2.50
	มากกว่า 3 แห่ง	4	2.00	3	1.50	7	3.50
	172	86.00	28	14.00	200	100.00	
2. อายุการทำงานที่โรงงาน ปัจจุบัน	น้อยกว่า 1 ปี	24	12.00	4	2.00	28	14.00
	1-3 ปี	62	31.00	13	6.50	75	37.50
	3-5 ปี	49	24.50	8	4.00	57	28.50
	มากกว่า 5 ปี	36	18.00	2	1.00	38	19.00
	ไม่ตอบ	1	0.50	1	0.50	2	1.00
	172	86.00	28	14.00	200	100.00	
3. สาเหตุที่เลิกทำงานนี้	ค่าแรงสูงกว่า	6	3.00	2	1.00	8	4.00
	สวัสดิการดีกว่า	6	3.00	1	0.50	7	3.50
	ไกลบ้านกว่า	30	15.00	5	2.50	35	17.50
	มีความมั่นคงกว่า	3	1.50	-	-	3	1.50
	มีความก้าวหน้ามากกว่า	3	1.50	1	0.50	4	2.00
	มีเพื่อนหรือญาติทำงานอยู่	88	44.00	14	7.00	102	51.00
	อยากหาประสบการณ์	15	7.50	3	1.50	18	9.00
	ชอบระบบการทำงาน	20	10.00	2	1.00	22	11.00
	ไม่ตอบ	1	0.50	-	-	1	0.50
	172	86.00	28	14.00	200	100.00	

หมายเหตุ: พนักงานบางคนไม่ยอมตอบบางรายการ

กล่าวโดยสรุปแล้วก็พอจะเห็นได้ว่า อุตสาหกรรมสิ่งทอภายในประเทศ ได้เริ่มต้นด้วยความยากลำบาก แต่ก็สามารถเจริญเติบโตขึ้นมาได้จนถึงปัจจุบัน ซึ่งนับเป็นเกียรติอันดีที่ประเทศไทยจะสามารถสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอใหม่ขึ้นมาได้โดยไม่ต้องอาศัยสินค้าสิ่งทอจากต่างประเทศ อีกทั้งรัฐบาลก็ได้ให้การช่วยเหลือ และส่งเสริมให้มีการส่งออก เพื่อจะได้อำนาจในการค้าขายของประเทศไทยที่ขึ้น แต่ขณะเดียวกันไม่ควรให้สินค้าสิ่งทอภายในประเทศต้องขาดแคลน จนทำให้ประชาชนเดือดร้อน ขนาดของอุตสาหกรรมสิ่งทอจะเข้มแข็งขึ้นหรือไม่ เป็นเรื่องที่จะต้องดูกันต่อไป